

Τόμος Ε'.
ΑΡΙΘΜ. 3 (99).

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΤΙΑΙ.

ΕΤΟΣ Ε.
της 1/13. Φεβρουαρίου 1889.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΚΟΠΠΕ.

Ο François Coppée, είς τῶν δοκιμωτέρων καὶ δ δημοτικώτερος τῶν συγχρένων ποιητῶν τῆς Γαλλίας, ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις ἐν ἔτει 1842. Ο πατήρ αὐτού, ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἡναγκάσθη ἀσθενήσας νὰ παραιτηθῇ τῆς θέσεως του, ἵτις ἀπετέλει τὸν μόνον σχεδὸν πόρον του. Ο νεαρὸς μίος του ἀνέλαβε, εἰκόσαετής μόλις, τὰ καθήκοντα οἰκογενειάρχου, ἐργαζόμενος καὶ οὕτος ὡς ὑπάλληλος εἰς τὸ αὐτὸν ὑπουργεῖον. Ἀλλά, ποιητὴς φύσει, μετὰ τὸ πέρας τῆς πεζῆς καθ' ἐκάστην ἐργασίας του, ἔγραψε στίχους τοὺς δροίους ἔξετίμων καὶ ἐθαύμαζον οἱ ὅμηλικες φίλοι του. Τῷ 1866 ἐδημοσίευσε τὴν πρώτην ποιητικὴν συλλογήν του, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *le Reliquaire*, τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος καὶ δευτέρων: *les Intimités*. Τινὰ τῶν ἐν ταύτῃ ποιημάτων είχον ἡδη περιληφθῆ εἰς τὸν *Σύγχρονον Παρνασσόν*, τὸ γνωστὸν περιοδικὸν ἐν ᾧ συνηνοῦντο ἐτησίως ἔργα τῶν ἐπισημοτέρων ποιητῶν τῆς Γαλλίας. Μεταξὺ αὐτῶν κατέλκεθεν ὁ Coppée, εὗθὺς ἀπ' ἀρχῆς, ἐπίζηλον θέσιν.

Ἐν ἔτει 1869 ἐδημοσιεύθη τρίτη αὐτοῦ συλλογὴ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Poèmes modernes*. Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος εἶδε τὸ φῶς τὸ ὥραῖον ποιημά του *La grève des forgerons*,

πρὸς δὲ καὶ τὸ ἐν εἴδει διαλόγου γλυκύ, ἐναρμόνιον καὶ χαριέστατον εἰδύλλιον *Le Passant*. Τοῦτο παρεστάθη ἐπὶ τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου ὑπὸ τῆς Agar καὶ τῆς τότε ἀρχιζούσης τὸ θεατρικὸν αὐτῆς στάδιον Sarah Bernard. Τοσαύτη δὲ ἦτο ἡ ἐπιτυχία του, ὥστε τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ ἐγένετο διὰ μᾶς πασίγνωστον ὅχι μόνον ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ καθ' ἄπασαν τὴν Εὐρώπην. Μετά τινας μῆνας νέον αὐτοῦ δραματικῶν ἔργων μονόπρακτον, *Deux douleurs*, ἀνεβιβάζετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Ταυτοχρόνως δέ, παραιτούμενος τῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν θέσεώς του, δ' Coppée διωρίζετο βιβλιοφύλαξ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Γερουσίας. Τῷ παρείχετο οὕτω ἀνωτέρα τις ὄλικὴ ἀνεξαρτησία καὶ ἀνεσίς περισσοτέρα ὅπως ἐπιδοθῇ ἐφεζῆς ἀποκλειστικώτερον εἰς παραγωγὴν νέων ποιητικῶν ἔργων. Ἀλλὰ τὰ πάντα ἀνέτρεψεν δ' κατὰ τὸ 1870 ἐκραγεῖς πόλεμος καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα ἐν Γαλλίᾳ μεταπολίτευσις. Ο Coppée καταπαχθεῖς εἰς τὴν φρουράν, ἔξετέλεσεν ὡς στρατιώτης τὸ πρὸς τὴν δεινοπαθοῦσαν πατρίδα καθῆκον. Ἀλλ' ὅμως, καὶ ἐν μέσῳ τῶν θλιβερῶν ἔκεινων περιπτετειῶν, δὲν ἔπαυσε γράψων. *La lettre d'un mobile Breton* καὶ ἡ *l'ambu-*

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΚΟΠΠΕ.

lance ἐδημοσιεύθησαν διαρκούσης τῆς πολιορκίας τῶν Παρισίων, τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος, ὅτε οἱ ἐμφύλιοι σπαραγμοὶ διεδέχθησαν τὸν πόλεμον, ἔγραψε τὴν ἔνθερμον μπέρ συνδιαλλαγῆς ἐπίκλησίν του, *Plus de Sang*.

Κατὰ τὸ 1871 δύο νέα δραματικά ἔργα τοῦ Coppée ἀνεβιβάσθησαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, *Fais ce que dois καὶ L'abandonnée*, κατὰ δὲ τὸ 1872 ἐδιδάχθη καὶ τρίτον, *le Rendez-vous*. Ταυτόχρονως ἐδημοσιεύοντο νέα ποιητικαὶ συλλογαὶ τοῦ, *les Humbles*, *le Cahier rouge*, *Promenades et Intérieures*, καὶ μετὰ τὰς συλλογὰς ταύτας τὸ πόίημα *Olivier*, ἐν τῷ ὄποιῳ οἱ εἰδότες ἀνευρίσκουσιν ἀποσπάσματα αὐτοβιογραφίας τοῦ ποιητοῦ. Μετὰ ταῦτα εἶδον τὸ φῶς αἱ *Διηγήσεις* καὶ *'Elegieia*, συλλογὴ νέα περιλαμβάνουσα τινὰ τῶν ἀρίστων τοῦ Coppée ποιημάτων, μεταξὺ δ' αὐτῶν καὶ τὸ „οἱ Παριάι“, τοῦ ὄποιου παραθέτομεν ἔμμετρον μετάφρασιν φιλοπονηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κ. Δ. Βικέλα.

Ἀποβαίνει δυσχερής, καὶ περιττὴ ἴσως, ἡ ἀκριβής ἀπαριθμητικής ἀπάντων τῶν μετέπειτα ἔργων τοῦ Γάλλου ποιητοῦ, ὅστις διὰ τοῦ αὐτοῦ γλαφυροῦ καλάμου μεταβαίνει ἀπὸ τῆς ποιησεως εἰς τὴν πεζογραφίαν. Οὕτω ἐδημοσιεύσεν ἀλλεπαλλήλως δύο σειράς διηγημάτων, τινὰ τῶν ὄποιων ἐγένοντο γνωστὰ παρ' ἡμῖν διὰ μεταφράσεων. Ἐπανερχόμενος δὲ

εἰς τὸ θέατρον, τὸ ὄποιον ἰδιαίζοντας τὸν ἔλκει τοῦ ἀπῆλθασε τοὺς μεγαλειτέρους αὐτοῦ θριάμβους, ἔγραψε τὴν ὥραιαν μονόπρακτον κωμῳδίαν *le Luthier de Crémone*, τὸ μονόπρακτον ἐπίσης δραμάτιον *le Trésor*, τὸ εἰς πέντε πράξεις δρᾶμα *Madame de Maintenon* ἀτινα ἀνεβιβάσθησαν πάντα ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Κατὰ τὸ 1883 δρέπει νέας δάφνας δι' ἑτέρου δράματος εἰς πέντε πράξεις, τοῦ *Severo Torelli*, καὶ τοῦτο ἀκολουθεῖ, κατὰ τὸ 1885, νέον πάλιν δρᾶμα εἰς πέντε πράξεις, *les Jacobites*. Τὰ δὲ διαλειμματα μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων δραματικῶν ἔργων πληροῦ ὁ Coppée διὰ νέων, κατ' ἔτος σχεδόν, ποιητικῶν συλλογῶν, οἷα τὰ ἔμμετρα αὐτοῦ διηγήματα, καὶ αἱ ὑπὸ τὰς ἐπιγραφὰς *Arrière-Saison*, *Poésies diverses*, καὶ *feuilles volantes*. Εἰς τὰς δύο τελευταίας συνέλεξε τὰς εἰς διαφόρους ἐφημερίδας καὶ εἰς περισσικὰ κατὰ καιρούς δημοσιεύσας ποιήσεις του.

Κατὰ τὸ 1884 ὁ Coppée ἐγένετο μέλος τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας, διαδεχθεὶς τὸν ποιητὴν Victor de Laprade, ὅστις εἶχε διαδεχθῆ τὸν Alfred de Musset. Εἶναι δὲ ὁ νεώτερος τῶν ἀκαδημαϊκῶν. Μόλις διελθὼν τὸ 46ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἔχει ἐνώπιόν του εὐρὺ εἰσέτι στάδιον ὄπως διὰ νέων ἔργων ἀνυψώσῃ ἔτι τὸ οἰκοδόμημα ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ φήμη τοῦ δινόματός του.

ΟΙ ΠΑΡΙΑΙ.

Ποίημα τοῦ François Coppée.

Ἐξ τὸν καιρὸν τοῦ Ἀρέγγ-ζέρ, 'c τὴν ἱερὰν Βενάρες, —
Ἄλλ' ἔχω ἀπ' τὸ τείχη τῆς, ἐκεῖ δύο φωληάδουν
Χωρὶς ναοὺς καὶ εἰδῶλα οἱ βδελυροὶ Παρίαι, —
Δύο παιδιά μ' ἀγνή καρδιὰ καὶ μὲ μορφὴ ἀδώνα
Ἄγαπηθήκαν καρδιακὰ καὶ ἀρραβωνιασθήκαν.
Καὶ ἀν δ' ἔσχατος Σουδρᾶς τοὺς ἐπέριφρονδες
Κι' ἐπέφευγε τὸ πόδι του 'c τὸν ἵσκιο των νὰ βάλῃ,
Κι' ἀν μεταξὺ τῶν ταπεινῶν ἥσαν οἱ τελευταῖοι,
Καὶ ἀν τοὺς ἐδιωχναν παντοῦ 'σὰν φωριασμένους σκύλους,
'λιγο τοὺς ἔμειλε αὐτούς. Τοὺς ἔφθανε ἡ ἀγάπη!
Ἐλεεινοί, πτωχοί, γυμνοί καὶ μισοπεινασμένοι,
Δὲν ἔξευραν τὸ τί θά πῇ δ φθόνος καὶ τὸ μίσος.
Οὔτ' δ' Ἰνδὸς πολεμιστής μὲ τὸ σπαθὶ 'c τὴν ζώνη,
Οὔτ' δ' βαδύπλουτος Ἰνδός, ποὺ 'c τὸν ἐλέφαντά του
'c δόλχουσα καθίσματα καττίζει σταυροπόδι,
Οὔτ' δ' Βραχμάνος δ τρανός, ποὺ ζῆται καὶ θησαυρίζει
Ἄπ' τάγριά του εἰδῶλα μὲ τὰ τριάντα χέρια,
Κ' ἔχει κοράσια διαλεκτὰ μέσ' ταῖς κλεισταῖς Παγόδαις
Νὰ σέρνωνται 'c τὰ πόδια του κ' ἐμπρός του νὰ χορεύουν,
Οὔτε ᾧς κ' αὐτὸς δ βασιλεὺς 'c τὸν ὑψηλὸ του θρόνο, —
Κανεὶς δὲν τοὺς ἐφαίνετο εὐδαιμονέστερός των,
Διότι τὴν ἀγάπη των κανένας δὲν τὴν εἶχε.

Ο Σάγγωρ, νέος δυνατός, ἀκούραστος 'c τὸν κόπο,
Ζοῦσε τραβῶντας τὸ κουπὶ 'c ἔνα βαρὺ καΐκι,
Ποὺ ἀναιβοκαταβίανε 'c τὸν ποταμὸ τὸν Γάγγη
Κι' ἀπὸ ἔνα 'c ἄλλον ἐφερε λιμένα τῆς Βεγγάλης
Ἡ ἐλεφαντοκέκαλο, ἡ ἔμμα ποὺ μαρίζουν.
Καὶ ὅταν ἔλευπε μακριὰ ἐκεῖνος π' ἀγαποῦσε,
Ἡ Διδα, μόνη κ' ἔρημη, περίλυπη 'σὸν χήρα,
Κάθε πρωὶ ἐπήγαινε 'c τοῦ ποταμοῦ τὴν ὅχθη, —
Καὶ ἀνεστένακε βαθεῖα, — καὶ 'c τὰ νερά πετοῦσε
Δωτοῦ κλαδάνια, — κ' ἔβλεπε ποὺ τάπαιρε τὸ ρεῦμα,
Καὶ ἥτον 'σὸν νὰ ἔστελνε 'c τὸν ἀγαπητικὸ της
Μαζῆ μὲ τὰ λουλούδια τῆς τοὺς πόδους τῆς καρδιᾶς τῆς.

Μιὰ μέρα ἔξεφόρτονε τοῦ Σάγγωρ τὸ καΐκι
'c τὴν πόλιν Πάτενα, 'c τὰ δεξιὰ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γάγγη.
Τὸ βράδυ, ὅταν 'σχόλασαν οἱ ναῦται, οἱ Παρίαι,
Ἐβγήκαν καὶ ἀνάσαιναν 'c τοῦ ποταμοῦ τὴν ὅχθη.
Μαῦροι, γυμνοί, 'c τὸν μέσον των μ' ἔνα πανὶ δεμένοι,
Ἐκύταξαν ἀξένοιαστοι τὰ πλοῖα ν' ἀρμενίζουν,
Ἡ τὰ μεγάλα τὰ πουλιά ποὺ ἔσχιζαν 'c τὰ ὑψη
Μὲ τὸ βαρύ των πέταγμα τὸν γαλανὸν αἰθέρα.
Ἐκεῖ τὸ πλήθος ἔξαφνα τρομάζει καὶ σκορπίεται,
Γαύγησμ' ἀκούεται ἀγριοῦ, — κ' ἔνας μεγάλος σκύλος
Ορμᾷ, 'c τὸν Σάγγωρ χύνεται, ζητεῖ νὰ τὸν δαγκάσῃ . . .
Ο Σάγγωρ ἔξαφνίζεται, νὰ φυλαχθῇ γυρεύει,
Καὶ τὸν κτυπᾷ μὲ τὸ ραβδῖον ὅπου κράτεῖ 'c τὸ χέρι,
Χωρὶς ν' ἀκούσῃ καὶ χωρὶς νὰ ἴδῃ μιὰ συνοδία
Ποῦ ἥχετο μὲ τύμπανα καὶ μὲ πομπή καὶ δόξα.
Ήτον δ μέγας Σκουράν, Ραιῆς τῆς Διωκούρης!
Ἄπ' τὸ θρονί, ποὺ σήκωνται οἱ δοῦλοι του 'c τοὺς ὄμους,
Εἴδ' δ Ραιῆς, — κ' ἔγλωμασες ἀπ' τὸν θυμό του, — εἶδε
Οτι ἐτόλμησ' δ γυμνός, δ βρωμαρές Παρίας
Νὰ τοῦ κτυπήσῃ τὸν καΐκο, τὸν ἀκριβό του σκύλο!
Φωνάζει μάζ, — 'c τοὺς δούλους του τὸν δείχνει τὸν αὐθάδη,
Καὶ πρὶν προφθάσῃ καὖ νὰ πῇ δ Σάγγωρ μίαν λέξη,
Τὸν ἀρπάξαν, τὸν ἔσυραν καὶ τὸν ἀλυσοδένουν, —
Καὶ δ ἀπάνθρωπος Ραιῆς, χωρὶς καιρὸν νὰ γάσῃ,
Προστάζει καὶ τὴν μύτη του νὰ κόψουν καὶ τ' αὐτιά του.

Ο Σάγγωρ ἔμειν 'έκτρωμα φρικτόν! . . . Απελπισμένος
Ωρίσθηκε ποτέ, ποτέ, 'c τὴν Διόλαν νὰ μὴ δείξῃ
Τοῦ τρομεροῦ προσώπου του τὴν κατασχύην. — "Οχι!
Ἐπῆγε τὸ καΐκι του χωρὶς ἐκεῖνον πίσω.
Καὶ ἀπὸ τότε, 'c τὴν αἰλήν ἐνὸς ναοῦ τῆς Κρίσας, —
"Οπου Φακίραι διλγυμνοί, 'σὰν πιθηκοί 'c τὰ δάση,
Χορεύουν καὶ τὴν σάρκα των ἔσοχιζουν μὲ τὰ νύχια, —
Μία μορφή, ποὺ μὲ μορφὴν ἀνθρώπου μάλις μοιάζει,
Ἐλεγμοσύνην γύρευε καὶ προξενοῦσε τρόμον.